

2/2022-12/2022

POLKUPYÖRÄLLÄ, POTKULAUDALLA JA BUSSILLA PÄIJÄT- SOTESSA

Pyörällä, potkulaudalla ja bussilla Päijät-Sotessa PPBP –hanke

Hankkeessa pilotoitiin kestävän työmatkaliikkumisen kokeiluja, joita olivat työsuhdematkalippu ja työsuhdepolkupyörät työmatkaliikkumiseen, kaupunkipyörät ja sähköpotkulaudat työpäivän aikaisille matkoille sekä leasing-sähköpyörät kotihoitopalveluissa työpäivän aikaisiin siirtymisiin.

Hanke toteutettiin yhteistyössä Päijät-Soten, Lahden kaupungin, LAB-ammattikorkeakoulun, LUT-yliopiston ja palveluntuottajien kanssa. Hanketta rahoitti Traficom. Hankkeelle myönnettiin valtionavustusta enintään 59 698 euroa.

Tavoitteena oli edistää Päijät-Soten työntekijöiden siirtymistä käyttämään kestävän liikkumisen kulkutapoja sekä työmatkoilla että työpäivän aikaisilla matkoilla.

Kokeiluun osallistuneille Päijät-Soten työntekijöille laadittiin kokeilukaudesta kaksi kyselyä, alku- ja loppukysely. Näistä kyselyistä saatuja tuloksia käsitellään tässä raportissa.

PPBP hankkeen neljä kokeilua

Työmatkaliikkuminen sisälsi kaksi kokeilua:

1. Työsuhdematkalippu

2. Työsuhdepolkupyörä

3. Työpäivän aikainen liikkuminen Lahden keskustan alueella

- Tier - sähköpotkulaudat
- Mankeli – kaupunkipyörät

4. Kotihoidon leasing sähköpolkupyörät työpäivän aikaiseen liikkumiseen

- Mukana 5 aluetta: 2 Lahdesta, 1 Asikkalasta, 1 Iitistä ja 1 Padasjoelta

PPBP hankkeen kyselyt ja haastattelut

Alkukyselyt ja haastattelut

Alkukysely

- Työsuhdematkalippu, -pyörä ja työpäivän aikainen liikkuminen ryhmille yhteinen 5/2022
- kysely lähetettiin yht. 117 henkilölle, vastauksia 70 (60%)
 - Alkukyselyn lähettämisen aikaan ei ollut vielä täysin selvillä työsuhdepolkupyöräilijöiden kokeiluun osallistujat. Vastaukset saimme vain kokeiluun osallistujilta.

Alkukysely kotihoitoon 6/2022

- Lähetettiin 5:n toimipisteen esihenkilölle, 3 vastausta (60%)

Käytönaikainen kysely kotihoitoon, kesällä 2022

- Vain yksittäisiä vastauksia

Haastattelut 6-8/2022

- 8 Teams-haastattelua

Loppukyselyt

Lähetettiin yhteensä 83 henkilölle, vastauksia 66

Kaupunkipyörät (Mankeli) ja sähköpotkulaudat 10/2022

- Lähetettiin 53 henkilölle, vastauksia 40 (75%)

Työsuhdematkalippu 10/2022

- Lähetettiin 16 henkilölle, vastauksia 13 (81%)

Työsuhdepolkupyörä 11/2022

- Lähetettiin 14 henkilölle, vastauksia 13 (93%)

Loppukysely kotihoitoon 11/2022

- Lähetettiin 5:n toimipisteen esihenkilölle, 3 vastausta (60%)

PPBP hankkeen alkukyselyn tuloksia

Toukokuussa 2022 PPBP-hankkeen kokeiluihin osallistujille lähetettiin sähköinen alkukysely, josta saatuja tuloksia hyödynnettiin hankkeen aikana.

Alkukysely toteutettiin LAB-ammattikorkeakoulun energia ja ympäristötekniikan opiskelijan Marianne Kämin opinnäytetyönä. Opinnäytetyö löytyy oheisesta linkistä.

[Kestävä työmatkaliikkuminen Päijät-Sotessa](#)

Lisäksi Marianne Kämin opinnäytetyöstä on julkaistu kirjoitus LAB Focus-blogissa.

[Kohdennetuin keinoin kohti kestäväää liikkumista](#)

PPBP hankkeen alkukyselyn tuloksia

Hankkeen alkuperäisenä tavoitteina oli lisätä kestävää työmatkaliikkumista ja samalla tukea työntekijöiden hyvinvointia ja työssäjaksamista.

Alkukyselyn vastauksissa korostui erityisesti kokeilunhalu, kun kysyttiin syitä osallistumiselle. Lähes yhtä vahvana nousi kuitenkin esiin myös halu lisätä päiviin liikuntaa. Lisäksi terveyshyödyt ja työhyvinvoinnin edistäminen saivat useita mainintoja.

Kokeilujen alku sijoittui ajanjaksolle, jolloin polttoaineen hinta oli huomattavan korkealla. Tämä näkyy ehkä joissakin vastauksissa, sillä polttoaineiden hinnan nousu sai myös useita mainintoja.

Hankkeen suunnitteluvaiheessa toivottiin, että kokeiluun saataisiin mukaan erityisesti omalla autolla kulkijoita. Tämä toive toteutuikin hyvin – 61% alkukyselyyn vastanneista mainitsi oman auton kulkutavaksi ennen kokeilun alkua. Syyksi oman auton käytölle mainittiin nopeus, helppous ja asioiden hoito työmatkojen yhteydessä.

Lähes 80% vastaajista kertoi käyttävänsä työmatkaan maksimissaan puoli tuntia.

Alkukyselyyn vastanneet - taustatietoja osallistujista

Syitä kokeiluun osallistumiselle

(Mahdollisuus valita useampia vaihtoehtoja)

Työmatkaan käytetty aika

	n	Prosentti
alle 10	9	12,9%
10-20	29	41,4%
20-30	17	24,3%
30-40	10	14,3%
40-50	4	5,7%
60 tai yli, kuinka kauan?	1	1,4%

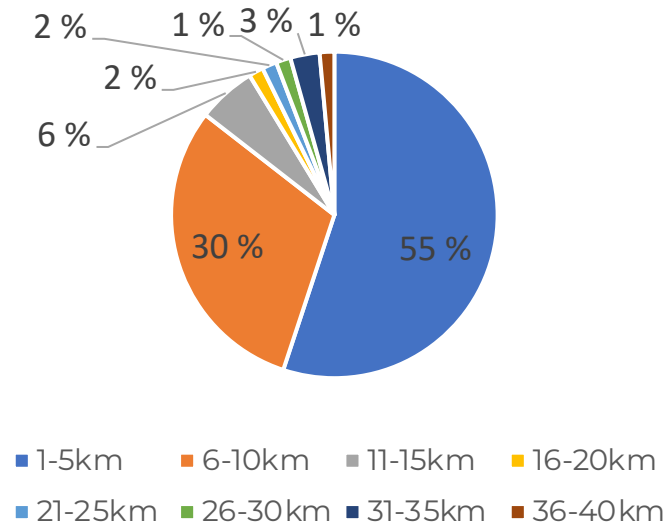
Kulkutapa ennen kokeilua

(mahdollisuus valita useampia)

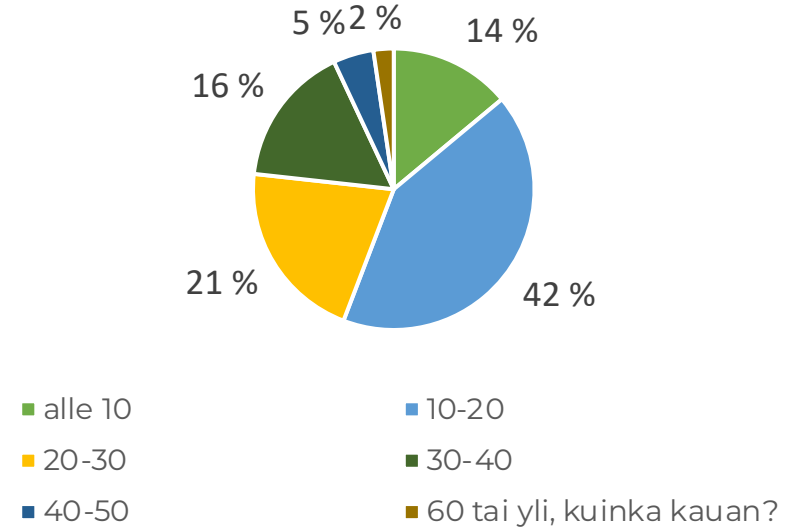
	n	Prosentti
Kävelen	18	25,7%
Pyörällä	17	24,3%
Omalla sähköpotkulaudalla	1	1,4%
Omalla sähköpyörällä	0	0,0%
Yhteiskäyttöisellä sähköpotkulaudalla	2	2,9%
Yhteiskäyttöisellä sähköpyörällä	1	1,4%
Bussilla	16	22,9%
Kimppakyydillä	2	2,9%
Omalla autolla	43	61,4%
Muulla tavoin, miten?	3	4,3%

Alkukyselyyn vastanneet – taustatietoja autoilijoista

Autolla kuljetut yhdensuuntaiset työmatkat
ennen kokeilukautta

Autolla yhdensuuntaiseen työmatkaan kuluva
aika ennen kokeilua, minuuteissa

Alkukyselyyn vastanneet – taustatietoja autoilijoista

Oman auton valinta, koska:

- **nopea**, helppo
- vaivattomuus, **nopeus**
- Säänsuoja, **pidempään nukkuminen**
- **nopeus**, asioiden hoito matkalla
- **Nopea kulkuväline**, en ole riippuvainen muista aikatauluista

Osallistujien fiiliksiä kokeilun alussa

”

Kiva päästä tällaiseen kokeiluun mukaan!

Koska tämä alkaa! Odotan innolla.

Mahtavaa, että tällainen kokeilu tehdään, toivottavasti saamme joka kesä tähän mahdollisuuden!

Toivoisin, että jatkossa Päijät-Sote tukisi työntekijöitä sähköpyörän hankkimisessa tai Mankelin käytöstä tulisi pysyvä työsuhde-etu.

Hienoa, että tuli tällainen mahdollisuus saada työsuhdesähköpyörä, toivottavasti kokeilu jatkuu ja kaikki halukkaat saavat tämän edun käyttöön

”

Kokeilukauden kokemuksia - tuloksia loppukyselyistä

Vastaajaryhmien keskiarvot kouluarvosanoina (4-10):

- Työsuhdematkalippu 9,3
- Työsuhdepolkupyörä 8,5
- Sähköpotkulauta 8,7
- Kaupunkipyörä Mankeli 8,5

Tuloksia loppukyselyistä

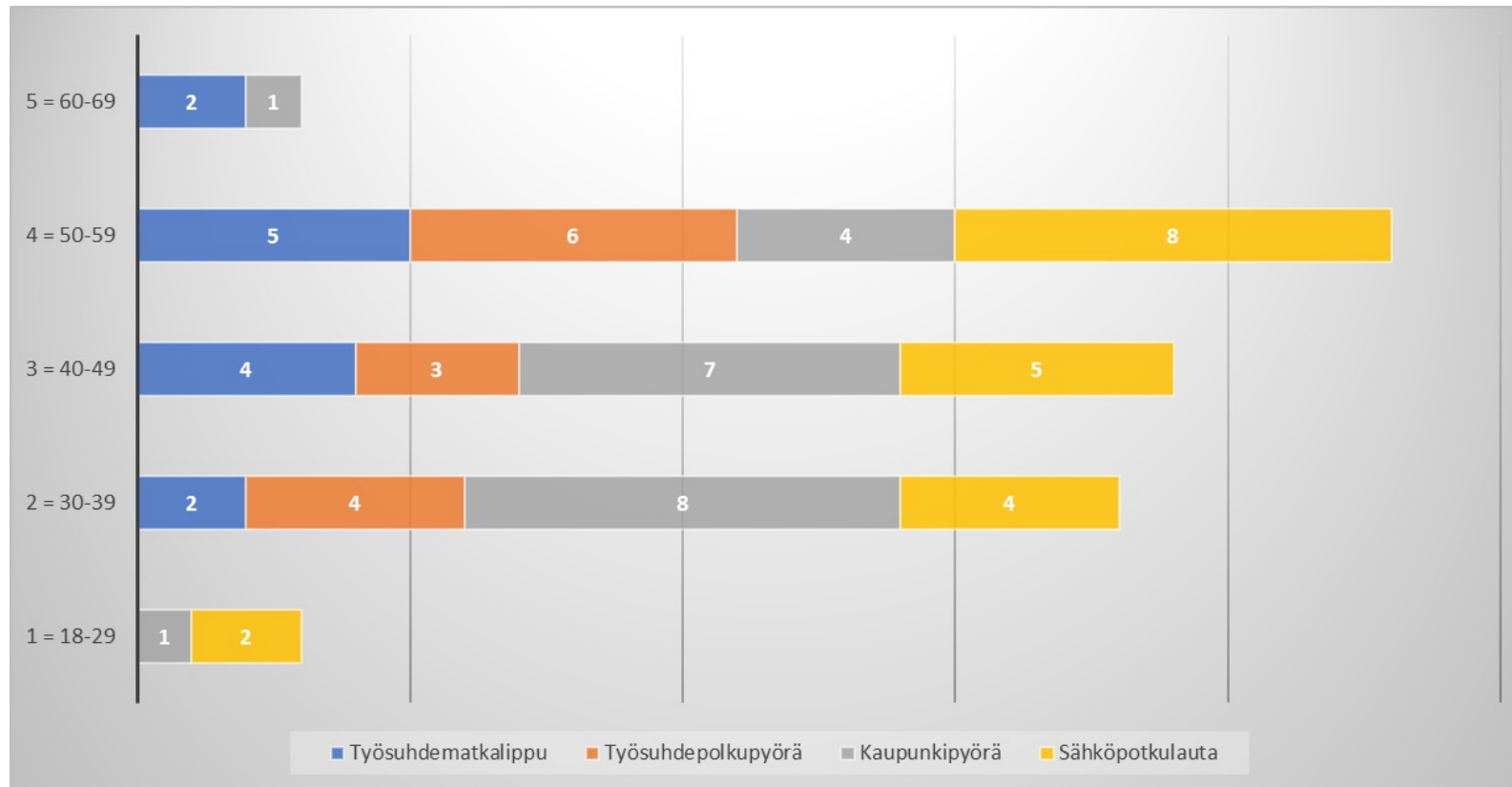
Hankkeen loppukyselyt toteutettiin kahdessa erässä ja erikseen eri kokeiluryhmille. Näin toimitiin siksi, että työsuhdepolkupyörien aloitusaika myöhästyi sopimusteknisistä syistä ja ryhmän kokeiluaikaa haluttiin jatkaa loppupäästä hieman.

Vaikka eri kokeiluryhmille lähetettiin omat kyselynsä, suurin osa kysymyksistä kuitenkin oli samoja kaikille ryhmille. Kyselyt olisi voinut lähettää myös yhteisesti ja suodattaa tietyt erityiskysymykset vain tietylle kokeiluryhmälle vastattavaksi, mutta arvioimme, että saamme suuremman vastausprosentin, mikäli vastaaja kokee kyselyn hänelle itselleen suunnatuksi. Tämä valinta teetti hieman enemmän töitä vastausten analysoinnissa, mutta näin pienessä vastaajamäärässä se ei haitannut.

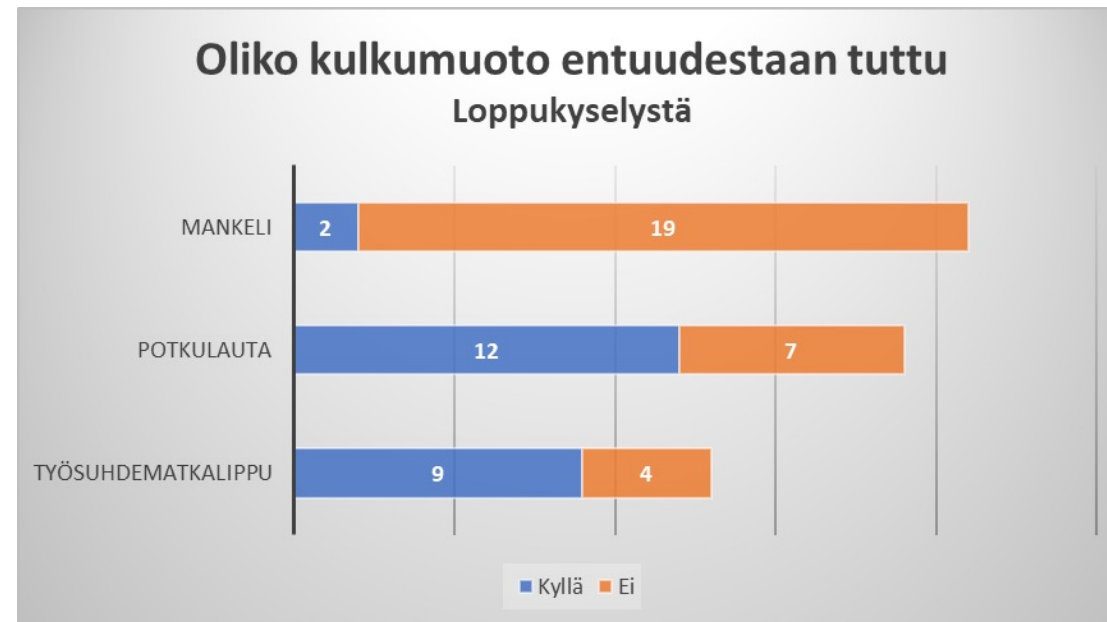
Vastaukset olivat yllättävän positiivisia kaikissa kokeiluryhmissä. Työsuhdepolkupyörien osalta aloitusajan myöhästyminen ja alkuun liittyvät epäselvyydet hieman näkyivät vastauksissa, mutta sanallisissa osuuksissa myös työsuhdepolkupyörä sai erittäin paljon kiitosta.

Kokeiluun osallistuneet – taustatietoja

Vastaajien ikä kaikki kokeiluryhmät (loppukyselystä)

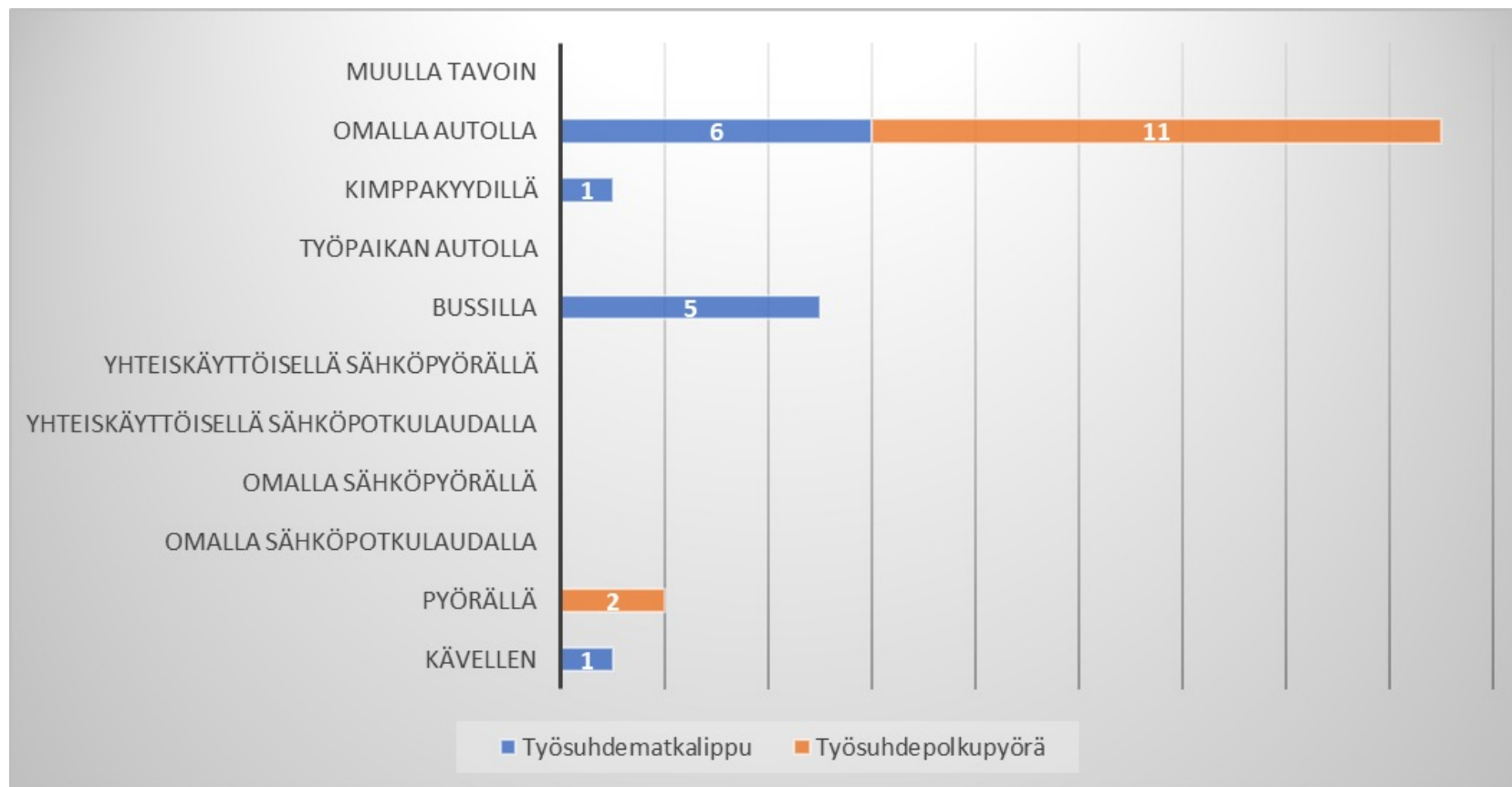
Kokeiluun osallistuneet - taustatietoja

Kokeiluun osallistuneet - taustatietoja

Millä kuljit vastaavat
matkat yleisimmin
ennen tätä kokeilua

Työsuhdematkalippu
& -polkupyörä
(työmatkat,
loppukyselystä)

1. Työsuhdematkalippu - odotuksia kokeilukaudelta

Työsuhdematkalipun valintaan oli erilaisia syitä. Bussilla kulkemista haluttiin kokeilla, vaikka matkaan kuluisi enemmän aikaa tai bussia täytyisi vaihtaa matkan aikana. Myös matkakustannusten säästö oli positiivinen tekijä. Osalle vastaajista bussi oli vaihtoehtoista ainoa sopiva kulkumuoto kodin sijainnin tai oman fyysisen tilanteen takia.

Odotuksia kokeilukaudelle oli saada uusia, hyviä kokemuksia ja opetella käyttämään julkista liikennettä auton sijaan. Kokeilulta toivottiin myös sujuvaa ja huoletonta matkantekoa.

Työsuhdematkalippu- tuloksia kokeilukaudelta

Työsuhdematkalippu-kokeilu sai vastaajilta kokonaisarvosanaksi 9,3 (asteikolla 4-10)

Vastaajat (13 henkilöä) olivat tyytyväisiä kokeiluun mm. seuraavista syistä:

"Huomasin linja-autolla kulkemisen helppouden ja toimivuuden aikataulullisesti."

"Etu oli sen verran tuntuva, että se kannusti käyttämään julkista kulkuneuvoa oman auton sijasta. Toki jos olisin asunut lähempänä Lahden keskustaa alennus olisi ollut vielä tuntuvampi kuukausilipusta, koska vyöhykkeitä oli enemmän."

"Sain laajemman kuvan Lahdesta, kun liikuin bussilla, autolla ajan vain lähtöpisteestä määränpäähän, eikä siinä juuri poiketa matkalla."

"Kivaa, että tällaisia kokeiluja tuetaan rahallisesti."

"Innosti kokeilemaan bussilla liikkumista, koska se tämän avulla oli taloudellisesti kannattavaa."

"Mahtava kokeilu, toivottavasti kokeilu saa jatkoa."

"ekoloogisuus ja se, että aamulla pystyin menemään bussilla, iltapäivällä kävellä kotiin jos halusin"

Eniten tyytymättömyyttä aiheuttivat kokeilujakson ajoitus kesään (toivottiin pidempää aikaa keväästä syksyyn), sekä alun ongelmat lippujen kanssa ja jonkin verran Lahden Seudun Liikenteen (LSL) aikataulumuutokset.

Työsuhdematkalippu- tuloksia kokeilukaudelta

Työsuhdematkalippu–kokeiluun osallistujille bussi oli entuudestaan tuttu kulkutapa (9 henkilöä).

Moni osallistujista kertoi käyttäneensä ennen kokeilukautta työmatkoihin yleisimmin joko bussia (5 henkilöä) tai omaa autoa (6 henkilöä).

Kokeilu vastasi hyvin osallistujien ennakko-odotuksia (11 henkilöä vastasi kyllä, 2 osittain). Kaikki kyselyyn vastanneet (100%) olivat halukkaita jatkamaan työsuhdematkalipun käyttöä myös kokeilukauden päätyttyä.

Kun pyydettiin vertaamaan matka-aikoja ennen kokeilua pääasiallisesti käyttämään kulkutapaan, osallistujista 7 vastasi, että työmatkat bussilla sujuivat samaa vauhtia ja 6 vastasi matkojen sujuneen hitaammin.

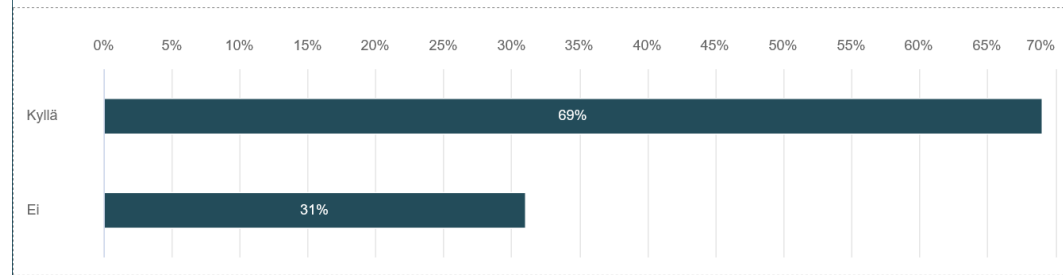
Yli puolet vastaajista (7) oli sitä mieltä, että työsuhdematkalipun käyttö lisäsi arkiliikuntaa, kun taas 6 henkilöä ei huomannut eroa aiempaan verrattuna. Näissä vastauksissa näkyy varmasti se, että monille kokeiluun osallistujille bussi oli tuttu kulkutapa jo entuudestaan ja moni osallistujista myös mainitsi bussin yleisimmäksi kulkutavakseen ennen kokeilukautta.

Vastaajat olivat sitä mieltä, että työsuhdematkalipun käytöllä on ollut vaikutusta heidän toimintaansa ja ajattelutapaansa.

Työsuhdematkalippu – loppukyselyn tuloksia

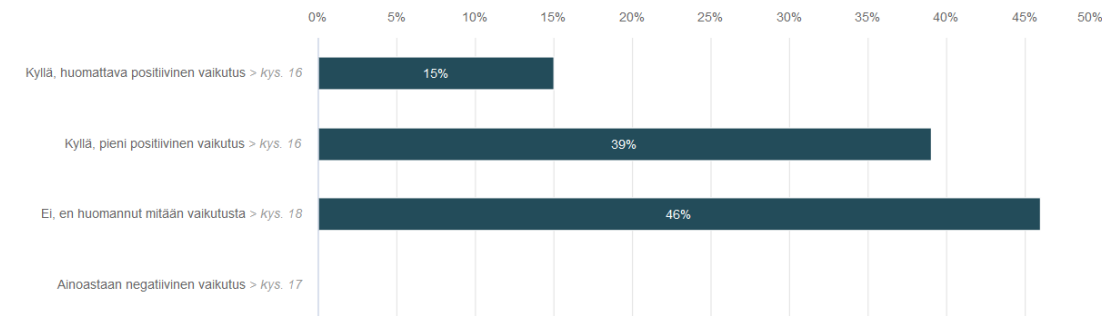
2. Oletko käyttänyt bussia aiemmin ennen tätä työsuhdematkalippukokeilua, oliko kulkumuoto sinulle entuudestaan tuttu?

Vastaajien määrä: 13

15. Oliko bussin käytöllä (ja mahdollisesti lisääntyneellä liikunnalla) mielestäsi vaikutusta työssäjaksamiseesi tai vireytesi?

Vastaajien määrä: 13

3. Millä kuljit työmatkasi yleisimmin ennen tätä työsuhdematkalippukokeilua (valitse yksi yleisin)?

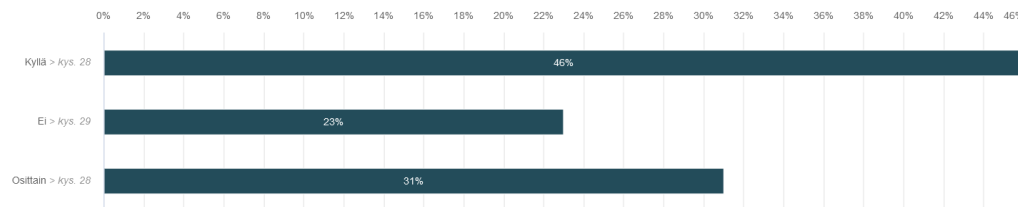
Vastaajien määrä: 13

	n	Prosentti
Kävelen	1	7,7%
Pyörällä	0	0,0%
Omalla sähköpotkulaudalla	0	0,0%
Omalla sähköpyörällä	0	0,0%
Yhteiskäyttöisellä sähköpotkulaudalla	0	0,0%
Yhteiskäyttöisellä sähköpyörällä	0	0,0%
Bussilla	5	38,5%
Kimppakyydillä	1	7,7%
Omalla autolla	6	46,1%
Muulla tavoin, miten?	0	0,0%

Työsuhdematkalippu – loppukyselyn tuloksia

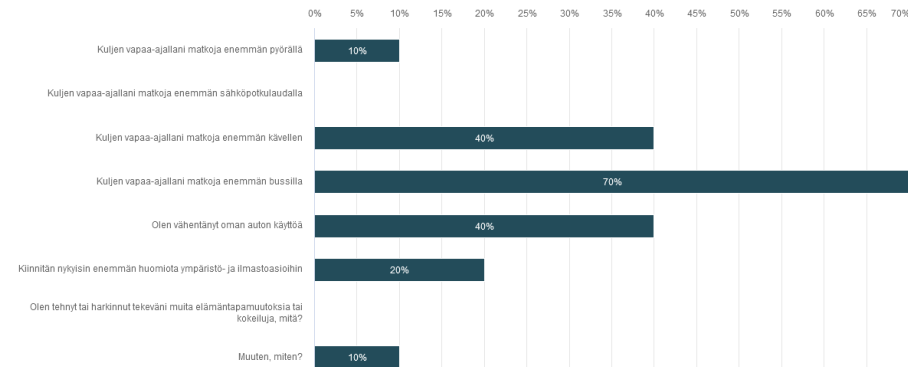
27. Onko työsuhdematkalippukokeiluilla ollut vaikutuksia yleisemmin toimintaasi tai ajattelutapaasi? Esimerkiksi vapaa-ajalla tekemäsi matkoihin.

Vastaajien määrä: 13

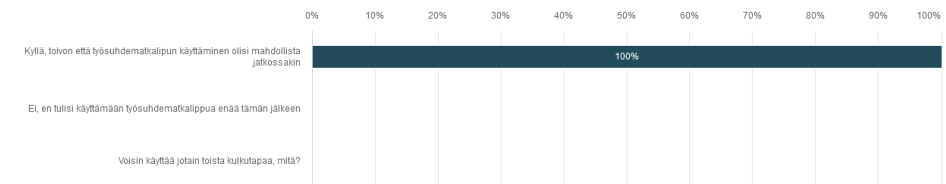
28. Miten työsuhdematkalippukokeilu on vaikuttanut toimintaasi tai ajattelutapaasi?

Vastaajien määrä: 10, valittujen vastausten lukumäärä: 19

29. Haluaisitko jatkaa työsuhdematkalipun käyttöä työmatkoilla tai kokeilla muuta kulkutapaa myös tämän kokeilun jälkeen?

Vastaajien määrä: 13

2. Työsuhdepolkupyörät - odotuksia kokeilukaudelta

Tässä ryhmässä kokeilukaudelta odotettiin erityisesti kunnon kohoamista, parempaa vireystilaa ja positiivista vaikutusta hyvinvointiin. Pyöräilyinnostuksen toivottiin ulottuvan myös vapaa-ajalle ja kokeilukauden jatkuvan pidempään, myös tuleville vuosille. Kokeilusta odotettiin seuraavan myös hyviä ympäristövaikutuksia.

Työsuhdesähköpyörän kohdalla valinnan syyksi mainittiin useaan kertaan halu lisätä liikuntaa. Pyörän sähköavusteisuuskin houkutti, etenkin työmatkalle osuvia isoja mäkiä varten. Pyörän laadukkuus oli valttina – sen ansiosta useampi oli halukas kokeilemaan työmatkapyöräilyä. Myös bensiinin säästäminen pyöräilyn ansiosta mainittiin.

Työsuhdepolkupyörät

- tuloksia kokeilukaudelta

Työsuhdepolkupyörä -kokeilu sai vastaajilta kokonaisarvosanaksi 8,5 (asteikolla 4-10)

Vastaajat (13 henkilöä) olivat tyytyväisiä mm. seuraavista syistä:

"Paras työsuhde-etu tähän asti työurallani"

"Tämä antoi potkua pyörän hankkimiseen ja toivon, että saan lisättyä liikuntaa tämän myötä"

"Sähköavusteinen pyörä on vaihtoehto autolle, normi pyörä ei ole."

"Paljon mukavammat työmatkat, stressi väheni sekä työmatkoilla että niiden jälkeen, mukavammat työpäivät, hyötyliikuntaa samalla."

Muista kokeiluryhmistä poiketen tämän ryhmän kokeilu pääsi alkamaan myöhemmin ja aloitusaikaan sekä alun sekaviin ohjeistuksiin liittyen kokeilu sai enemmän negatiivista palautetta. Myös jatkon epävarmuus näkyi vastauksissa selvästi.

Työsuhteepolkupyörät

- tuloksia kokeilukaudelta

Työsuhteepolkupyörä –kokeiluun osallistuneista peräti 11 henkilöä mainitsi oman auton yleisimmäksi kulkutavakseen ennen kokeilukautta. Pyörällä oli kulkenut 2 kyselyyn vastannutta henkilöä.

Lähes kaikki (12 vastaajaa) olivat sitä mieltä, että kokeilu vastasi hyvin heidän ennako-odotuksiaan. Huomattava osa vastaajista oli myös sitä mieltä, että työsuhteepolkupyörän käytöllä on ollut positiivisia vaikutuksia heidän vireyteensä ja työssäjaksamiseensa (pieni positiivinen vaikutus 6 vastaajaa, huomattava positiivinen vaikutus 5 vastaajaa).

Yli puolet vastaajista (7 henkilöä) oli sitä mieltä, että työmatkat pyöräillen sujuivat nopeammin kuin ennen kokeilukautta. Samoin 7 vastaajaa oli sitä mieltä, että työsuhteepolkupyörä – kokeiluun osallistumisella on ollut vaikutuksia heidän toimintaansa ja ajattelutapaansa yleisemmin.

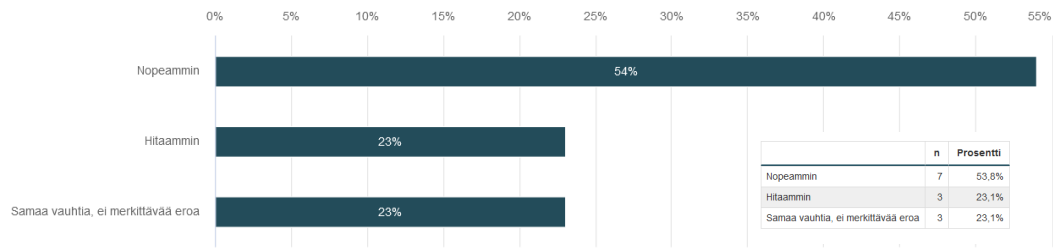
Kaikki kyselyyn vastanneet osallistujat haluavat jatkaa työsuhteepolkupyörän käyttöä ja suosittelisivat työsuhteepolkupyörää myös työkavereilleen.

Työsuuhdepolkupyörä

– loppukyselyn tuloksia

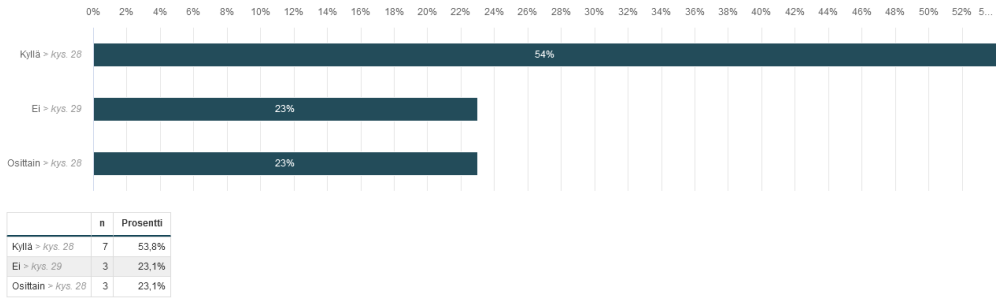
11. Jos vertaat matkoja työsuuhdepolkupyörällä ennen kokeilua käyttämäsi kulkutapaan, sujuivatko matkat työsuuhdepolkupyörällä mielestäsi

Vastaajien määrä: 13

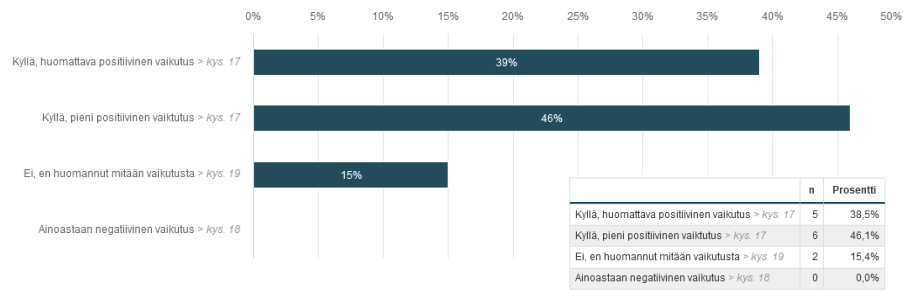
27. Onko työsuuhdepolkupyöräkokeilulla ollut vaikutuksia yleisemmin toimintaasi tai ajattelutapaasi? Esimerkiksi vapaa-ajalla tekemiisi matkoihin.

Vastaajien määrä: 13

16. Oliko työsuuhdepolkupyörän käytöllä mielestäsi vaikutusta työssäjaksamiseesi tai vireyteesi?

Vastaajien määrä: 13

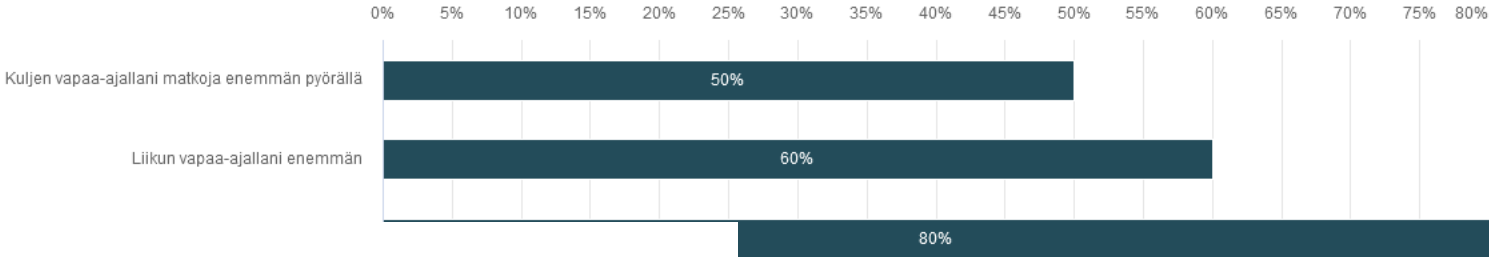

Työsuuhdepolkupyörä

– loppukyselyn tuloksia

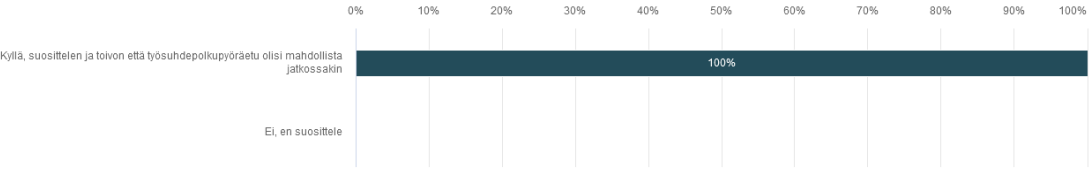
28. Miten työsuuhdepolkpyöräkeilu on vaikuttanut toimintaasi tai ajattelutapaasi?

Vastaajien määrä: 10, valittujen vastausten lukumäärä: 22

29. Suositteletko työsuuhdepolkupyörää työkavereillesi?

Vastaajien määrä: 13

	n	Prosentti
Kyllä, suosittelen ja toivon että työsuuhdepolkupyöräetu olisi mahdollista jatkossakin	13	100,0%
Ei, en suosittele	0	0,0%

3. Työpäivän aikainen liikkuminen

- Sähköpotkulaudat (kyselyyn vastaajia 19)
- Mankeli – sähköavusteiset kaupunkipyörät (kyselyyn vastaajia 21)

Näihin kokeiluryhmiin osallistujat työskentelivät Lahden keskustan alueen yksiköissä ja tekivät työpäivän aikana asiakaskäyntejä.

Sähköpotkulaudat - odotuksia kokeilukaudelta

Yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen valintaan vaikutti niiden runsas saatavuus ja ketterä käytettävyys, sekä pysäköinnin helppous.

Osa halusi työpäivän aikaisille matkoille sähköpotkulaudan, koska pyöräilee jo kodin ja työn väliset matkat. Osalle se oli ainoa mahdollinen vaihtoehto muun muassa siksi, että työpaikan lähellä ei sijainnut kaupunkipyörän parkkia.

Odotuksina kokeilukaudelle mainittiin vaivattomat ja nopeammat matkat, autoilun tarpeen väheneminen sekä raittiissa ilmassa liikkuminen.

Sähköpotkulaudat - tuloksia kokeilukaudelta

Sähköpotkulauta –kokeilu sai vastaajilta kokonaisarvosanaksi 8,7 (asteikolla 4-10)

Vastaajat olivat tyytyväisiä kokeiluun mm. seuraavista syistä:

"Tämä oli erittäin mukava tapa liikkua töihin, koen tämän toimivimmaksi tavaksi itselle kulkea töihin keskustassa asuvana."

"Tämä oli hyvin käytännöllistä, ekologista ja edullista!"

"Erittäin helppo ja hauska tapa liikkua lyhyitä matkoja kaupungin sisällä. Skuutteja löytyy hyvin, joten liikkuminen onnistuu sikälikin helposti. Myös asiakkailta oli hauskaa, kun kurvasi reppu selässä skuutilla paikalle."

"Sopi meidän toimintaan kotiin vietäviin kuntoutuspalveluihin erittäin hyvin. Toi joustoa ja hauskuutta liikkumiseen. Lisäksi lyhyemmät autolla ajot jäivät kokonaan pois = ei päästöjä"

"Helpotti kesän ajan työtehtävien hoitoa matkojen osalta"

"Hienoa, että tällaisia kokeiluja järjestetään, osallistuminen oli helppoa ja selkeää."

"Vähensi oman auton käyttöä huomattavasti ja motivoi kun työnantaja tuki tätä."

Eniten tyytymättömyyttä aiheuttivat käyttöalueen rajat ja käyttöönoton hankaluus alussa.

Sähköpotkulaudat - tuloksia kokeilukaudelta

Sähköpotkulautakokeilu oli kohdennettu työpäivän aikaisille matkoille, joita suoritettiin vähintään pari kertaa viikossa ja enintään 10 kertaa päivässä. Ennen kokeilukautta työpäivän aikaiset siirtymät taitettiin pääsääntöisesti omaa autoa käyttäen.

Sähköpotkulautojen käyttäjien kyselyyn vastasi 19 henkilöä. Vastanneista 5 oli 40–49-vuotiaita ja 8 vastaajista oli 50–59-vuotiaita. Kokeilukaudelta odotettiin ”helppoa keskustaliikkumista, vaihtelua kulkemiseen ja tutustumista sähkölautailuun”.

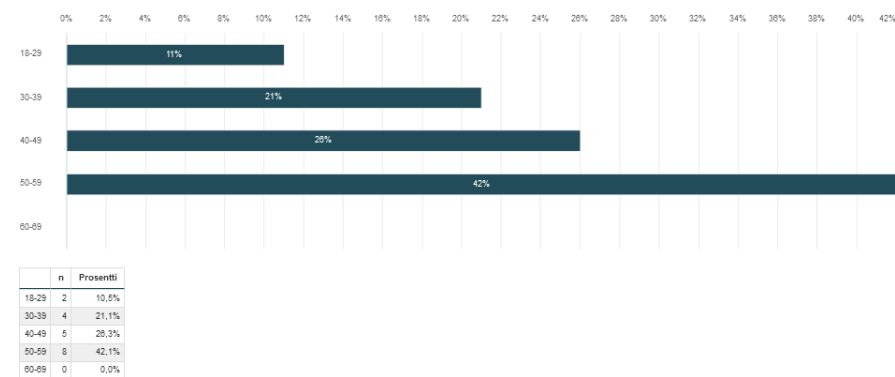
Loppukyselyn mukaan sähköpotkulautakokeilu vastasi ennakko-odotuksia (15 vastaajaa). Arvosteluissa näkyi vahvasti se, että joko kokeilukausi oli ollut todella mieluisa tai sitten lähes täysin epäonnistunut. Epäonnistumiset ja pettymykset kokeiluun liittyivät lähinnä käyttöalueen riittämättömyyteen sekä käyttösovelluksen toimintaan: *”Kahdesti yritin saada sähköpotkulaudan saamillani tunnuksilla enkä saanut sitä toimimaan. Sain uudet tunnukset eikä nekaan toimineet. Joten en käyttänyt työmatkoilla koko kesänä sähköpotkulautaa.”*

Sähköpotkulaudat

– loppukyselyn tuloksia

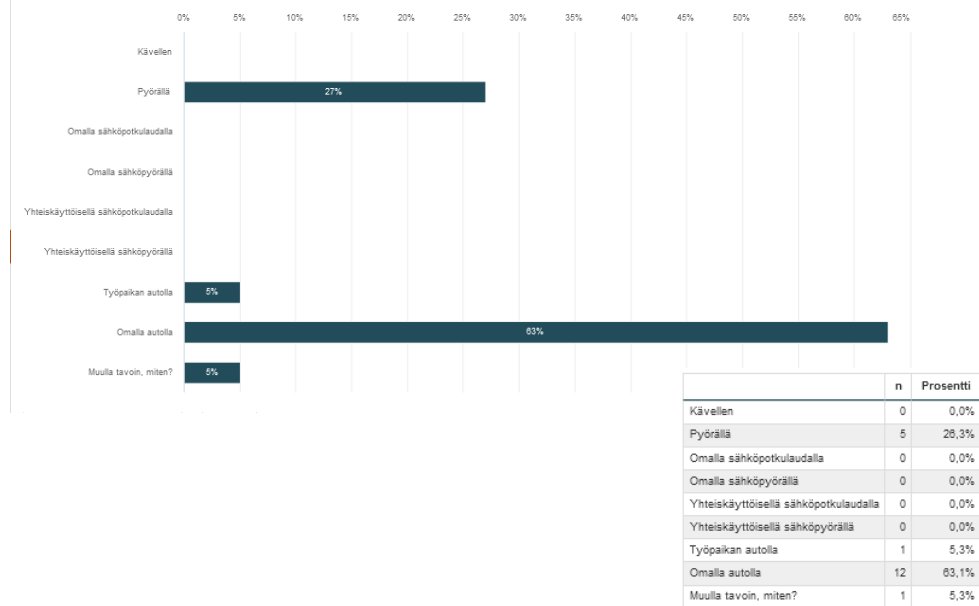
2. Ikäsi?

Vastaajien määrä: 19

4. Millä kuljit vastaavat työpäivän aikana tehdyt matkat yleisimmin ennen tätä sähköpotkulauta-/Mankelikokeilua (valitse yksi yleisin)?

Vastaajien määrä: 19

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät **vain sähköpotkulaudan** käyttäjien vastaukset)

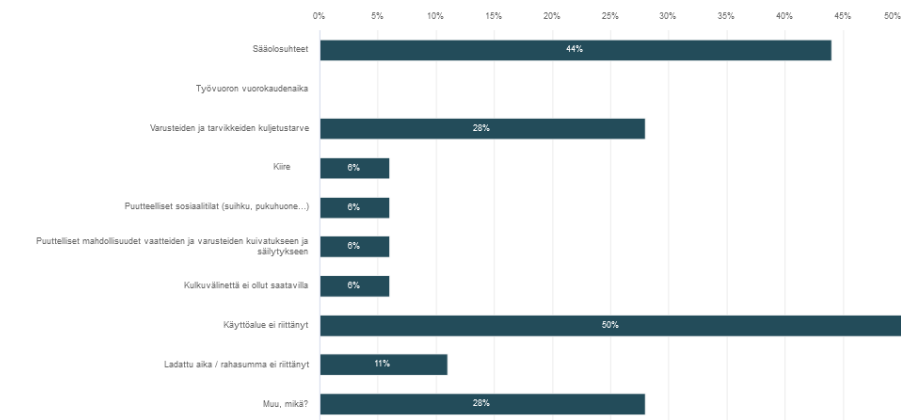
Sähköpotkulaudat

– loppukyselyn tuloksia

10. Mikä vaikutti kulkutavan valintaan kun et kulkenut sähköpotkulaudalla / Mankelilla, missä tilanteissa valitsit toisen kulkutavan?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 18, valittujen vastausten lukumäärä: 33

	n	Prosentti
Sääolosuhteet	8	44,4%
Työvuoron vuorokaudenaika	0	0,0%
Varusteiden ja tarvikkeiden kuljetustarve	5	27,8%
Kire	1	5,6%
Puutteelliset sosiaalitilat (suihku, pukuhuone...)	1	5,6%
Puutteelliset mahdollisuudet vaatteiden ja varusteiden kuivatukseen ja säilytykseen	1	5,6%
Kulkuvälinettä ei ollut saatavilla	1	5,6%
Käyttöalue ei riittänyt	9	50,0%
Ladattu aika / rahasumma ei riittänyt	2	11,1%
Muu, mikä?	5	27,8%

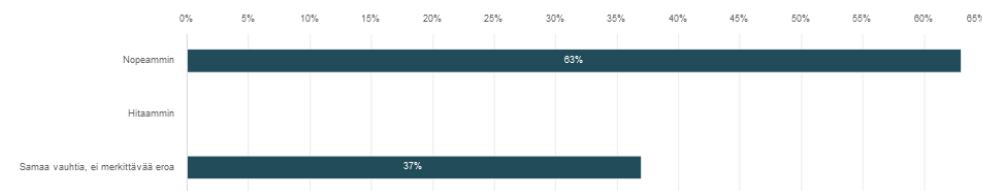
sätekstikenttään annetut vastaukset

äytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	teen paljon asiakastyötä työparin kanssa, jolloin potkulaudalla kulkeminen ei ollut mahdollista
Muu, mikä?	työmme luonne muuttui etätyöksi

11. Jos vertaat matkoja sähköpotkulaudalla / Mankelilla ennen kokeilua käyttämäsi kulkutapaan, sujuvatko matkat sähköpotkulaudalla / Mankelilla mielestäsi

Vastaajien määrä: 19

	n	Prosentti
Nopeammin	12	63,2%
Hitaammin	0	0,0%
Samaa vauhtia, ei merkittävää eroa	7	36,8%

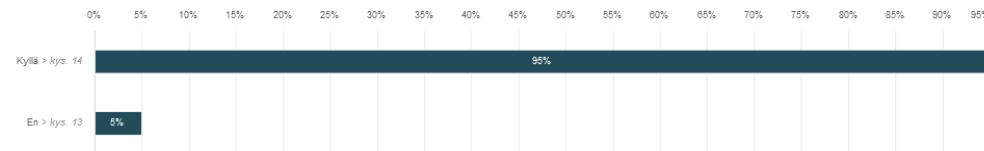
(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät **vain sähköpotkulaudan** käyttäjien vastaukset)

Sähköpotkulaudat

– loppukyselyn tuloksia

12. Koitko sähköpotkulaudalla / Mankelilla kulkemisen turvalliseksi?

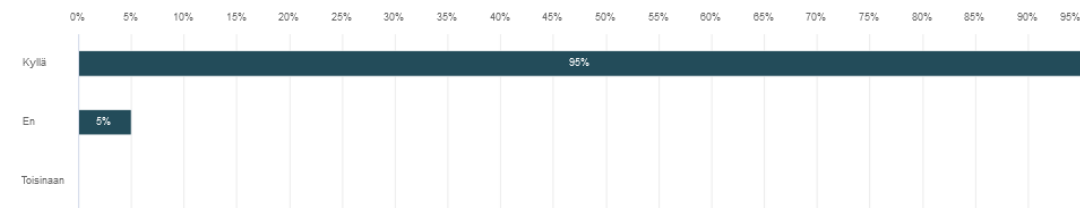
Vastaajien määrä: 19

	n	Prosentti
Kyllä > kys. 14	18	94,7%
En > kys. 13	1	5,3%

14. Koitko sähköpotkulaudalla / Mankelilla kulkemisen helpoksi?

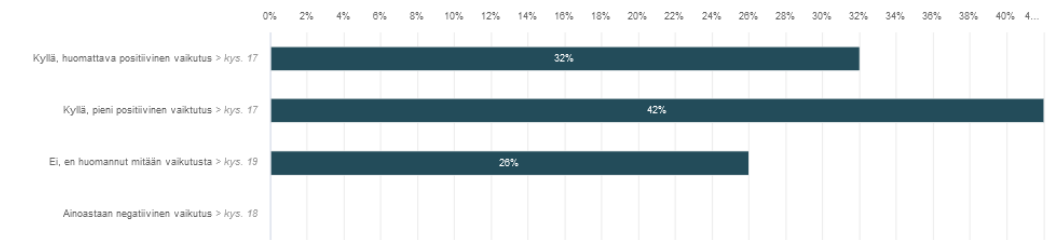
Vastaajien määrä: 19

	n	Prosentti
Kyllä	18	94,7%
En	1	5,3%
Toisinaan	0	0,0%

16. Oliko sähköpotkulaudan / Mankelin käytöllä mielestäsi vaikutusta työssäkäymiseesi tai vireytesi?

Vastaajien määrä: 19

	n	Prosentti
Kyllä, huomattava positiivinen vaikutus > kys. 17	6	31,6%
Kyllä, pieni positiivinen vaikutus > kys. 17	8	42,1%
Ei, en huomannut mitään vaikutusta > kys. 19	5	26,3%
Ainoastaan negatiivinen vaikutus > kys. 18	0	0,0%

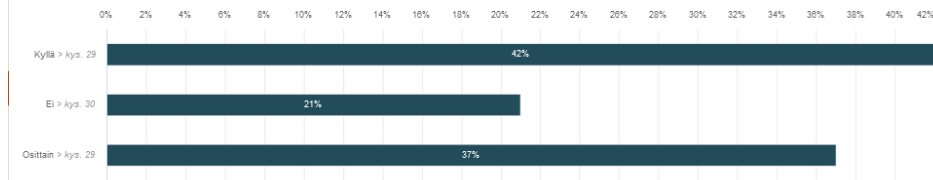
(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät **vain sähköpotkulaudan** käyttäjien vastaukset)

Sähköpotkulaudat

– loppukyselyn tuloksia

28. Onko sähköpotkulauta-/Mankelikokeilu ollut vaikutuksia yleisemmin toimintaasi tai ajattelutapaasi? Esimerkiksi vapaa-ajalla tekemiisi matkoihin.

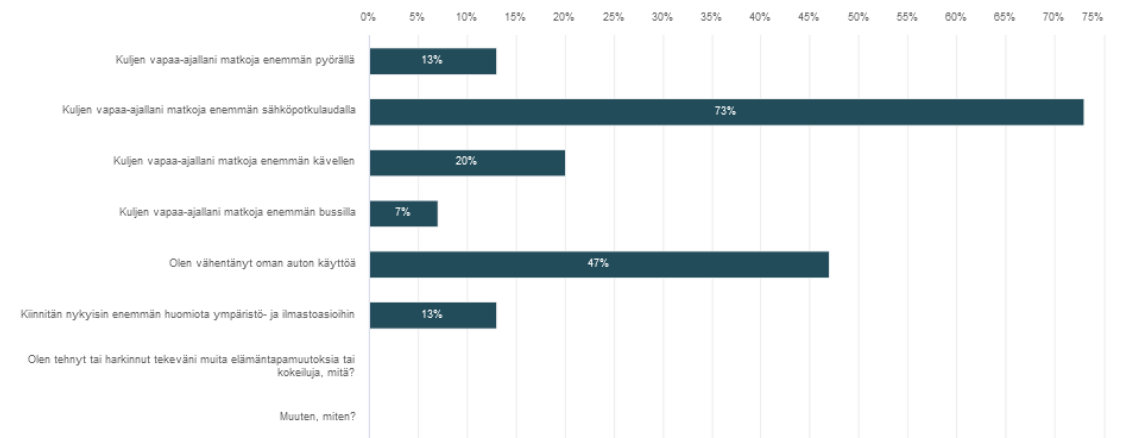
Vastaajien määrä: 19

	n	Prosentti
Kyllä > kys. 29	8	42,1%
Ei > kys. 30	4	21,1%
Osittain > kys. 29	7	36,8%

29. Miten sähköpotkulauta-/Mankelikokeilu on vaikuttanut toimintaasi tai ajattelutapaasi?

Vastaajien määrä: 15, valittujen vastausten lukumäärä: 26

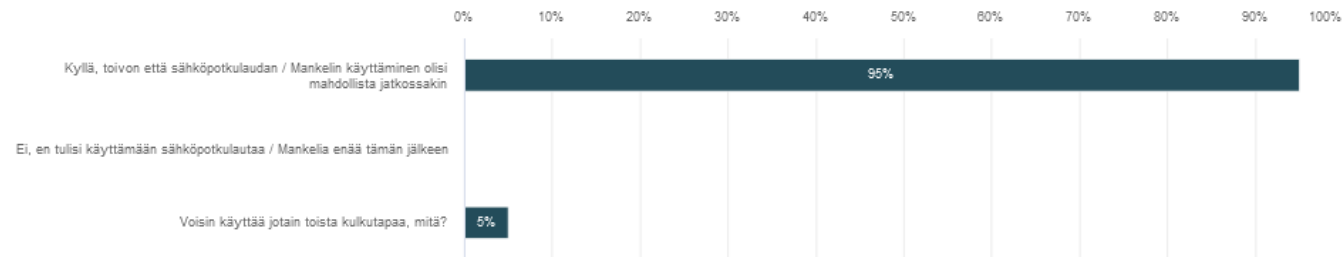

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät **vain sähköpotkulaudan** käyttäjien vastaukset)

Sähköpotkulaudat – loppukyselyn tuloksia

30. Haluaisitko jatkaa sähköpotkulaudan / Mankelin käyttöä työpäivän aikana tai kokeilla muuta kulkutapaa myös tämän kokeilun jälkeen?

Vastaajien määrä: 19

	n	Prosentti
Kyllä, toivon että sähköpotkulaudan / Mankelin käyttäminen olisi mahdollista jatkossakin	18	94,7%
Ei, en tulisi käyttämään sähköpotkulautta / Mankelia enää tämän jälkeen	0	0,0%
Voisin käyttää jotain toista kulkutapaa, mitä?	1	5,3%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Voisin käyttää jotain toista kulkutapaa, mitä?	Sähköpyöräetu, omaksi hankintaan/liisaukseen tms.

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät **vain sähköpotkulaudan** käyttäjien vastaukset)

Työpäivän aikainen liikkuminen

– yhteiskäyttöiset Mankeli kaupunkipyörät

Moni kertoi valinneensa kokeiluun kaupunkipyörä Mankelin, koska sillä pääsee liikkumaan siirtymissä kätevästi ja nopeasti. Myös kaupunkipyörien sähköominaisuus kiinnosti. Mankeliasemien sijaintia pidettiin sopivana ja pysäköintiä huolettomana. Useampi vastaaja valitsi Mankelin sähköpotkulaudan sijaan siksi, että saisi enemmän liikuntaa.

Kokeilulta odotettiin kunnon kohoamista arkiliikunnan lisääntymisen myötä, virkeyttä ja työhyvinvointia. Myös autoilun vähenemistä ja uutta kokemusta odotettiin.

Mankeli kaupunkipyörät – tuloksia kokeilukaudelta

Mankeli kaupunkipyörä –kokeilu sai vastaajilta kokonaisarvosanaksi 8,5 (asteikolla 4-10)

Vastaajat (21) olivat tyytyväisiä mm. seuraavista syistä:

"Mielestäni Mankelin käyttö on vaivatonta ja mukavaa, ei tarvitse pelätä pyörän varastamista ja pääsee helposti paikasta toiseen. Myös edullinen."

"Mainio kulkutapa liikkua kaupunkialueella; kätevä, toimiva, ympäristöystävällinen, edullinen"

"Erittäin terveellinen ja helppo tapa tehdä työmatkoja. Parkkeja saisi olla myös keskustan ulkopuolella enemmän."

"Ihana mahdollisuus liikkumiseen työaikana"

"Tämä oli ihan parasta!"

Eniten tyytymättömyyttä aiheuttivat käyttöalueen pienuus ja tauottamisen aikarajat.

Mankeli kaupunkipyörät – tuloksia kokeilukaudelta

Mankeli kaupunkipyörä –kokeiluun osallistujat olivat kulkeneet työpäivän aikaisia matkoja ennen kokeilukautta yleisimmin autolla - omalla autolla (13) tai työpaikan autolla (3). Noin neljännes (5 vastaajaa) kertoi kävelleensä.

Käyttöalueen riittämättömyys ja sääolosuhteet mainittiin yleisimmiksi syiksi valita kokeilukauden aikana muu kulutapa kuin kaupunkipyörä.

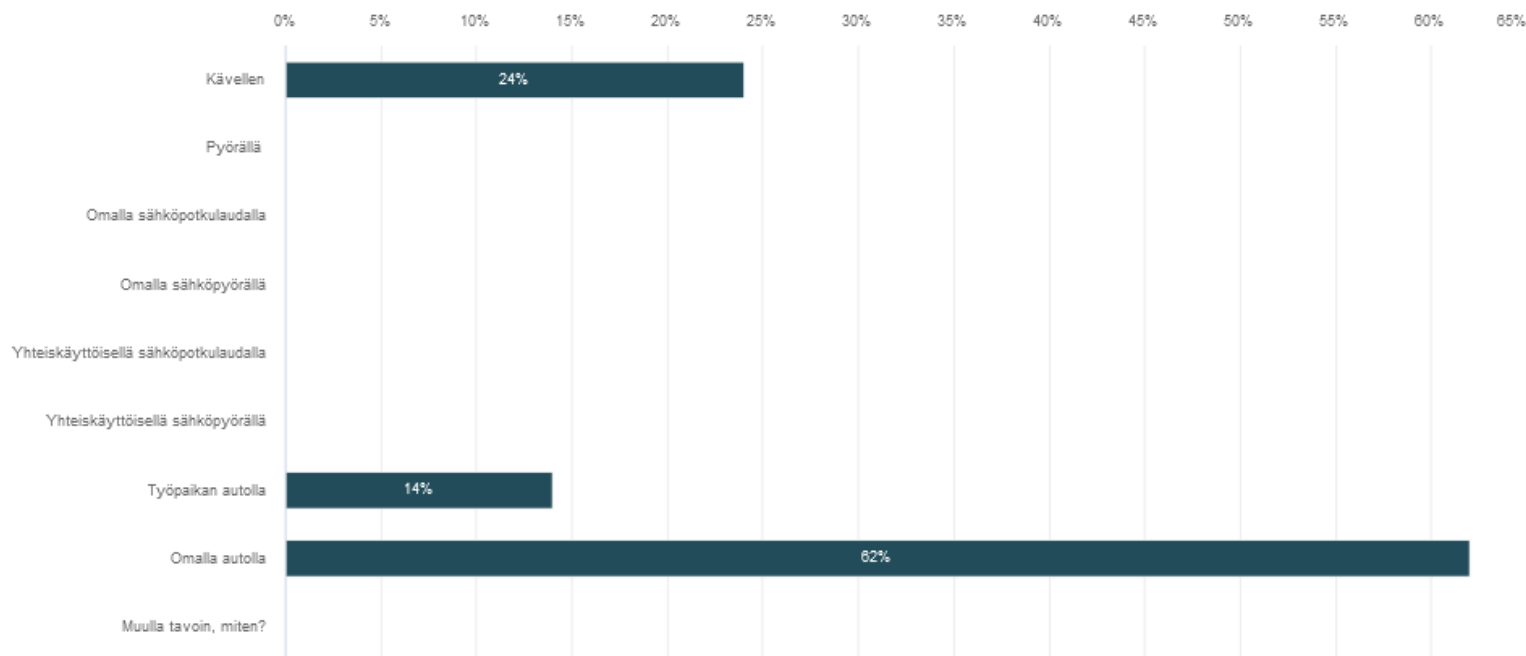
Matkat Mankelilla sujuivat aiempaan kulutapaan verrattuna joko nopeammin (12 vastaajaa) tai samaa vauhtia (6 vastaajaa), vain 3 henkilöä oli sitä mieltä että matkat sujuivat hitaammin.

Vaikka itse pyöräily koettiin mielekkääksi ja kaupunkipyöräsovelluksen käyttö helpoksi, loi Mankeli-asemien vähäinen määrä runsaasti haasteita; ”Mankeli oli hyvä kulkuväline, mutta huonosti olevien pisteiden vuoksi käyttö jäi hyvin vähäiseksi” ja ”Mankeli antoi helpon ja hyödyllisen vaihtoehdon työmatkaan ja kotikäynneille. Käyttöä kuitenkin rajoitti, että Mankelin jättöpisteitä oli hyvin keskustassa, mutta esim. Riihelässä ei lainkaan.”

Mankeli kaupunkipyörät – loppukyselyn tuloksia

4. Millä kuljit vastaavat työpäivän aikana tehdyt matkat yleisimmin ennen tätä sähköpotkulauta-/Mankelikokeilua (valitse yksi yleisin)?

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Kävelen	5	23,8%
Pyörällä	0	0,0%
Omalla sähköpotkulaudalla	0	0,0%
Omalla sähköpyörällä	0	0,0%
Yhteiskäyttöisellä sähköpotkulaudalla	0	0,0%
Yhteiskäyttöisellä sähköpyörällä	0	0,0%
Työpaikan autolla	3	14,3%
Omalla autolla	13	61,9%
Muulla tavoin, miten?	0	0,0%

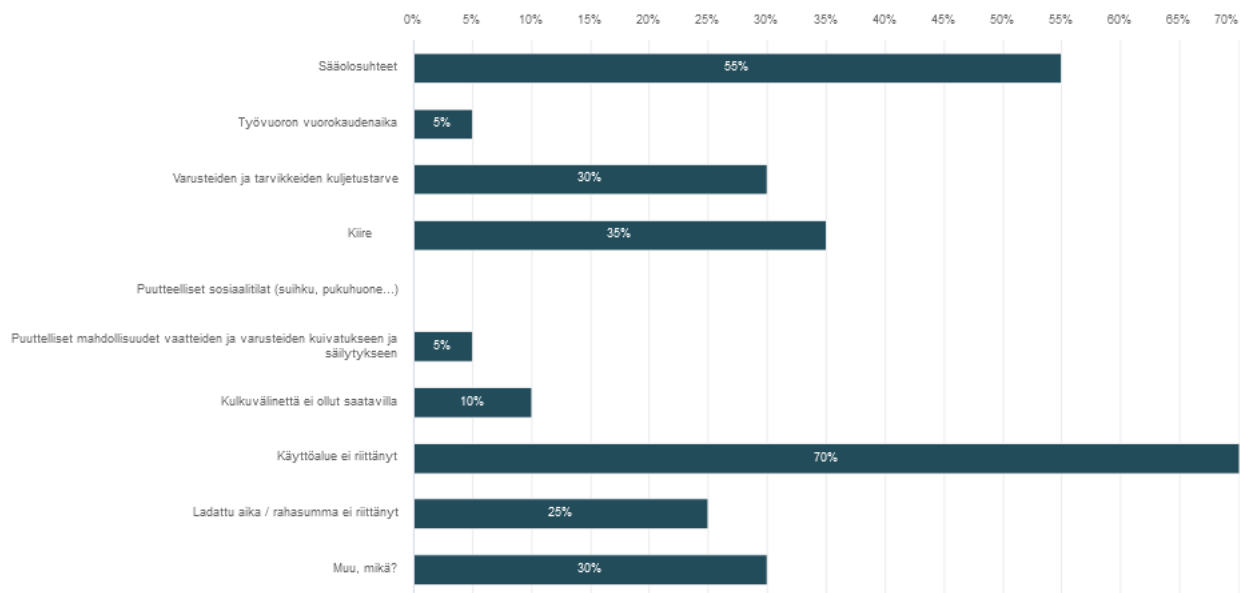
(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät

– loppukyselyn tuloksia

10. Mikä vaikutti kulkutavan valintaan kun **et kulkenut** sähköpotkulaudalla / Mankelilla, **missä tilanteissa valitsit toisen kulkutavan?**
Voit valita useamman vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 20, valittujen vastausten lukumäärä: 53

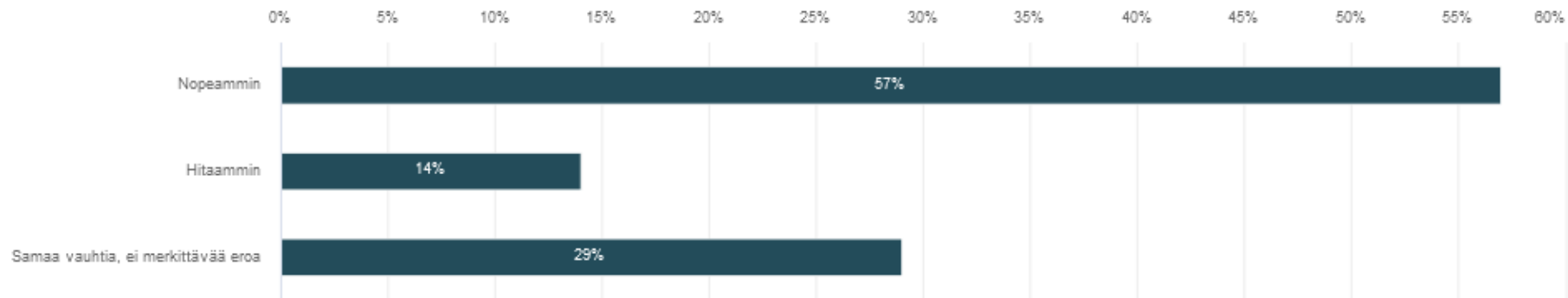

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät – loppukyselyn tuloksia

11. Jos vertaat matkoja sähköpotkulaudalla / Mankelilla ennen kokeilua käyttämäsi kulkutapaan, sujuivatko matkat sähköpotkulaudalla / Mankelilla mielestäsi

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Nopeammin	12	57,1%
Hitaammin	3	14,3%
Samaa vauhtia, ei merkittävää eroa	6	28,6%

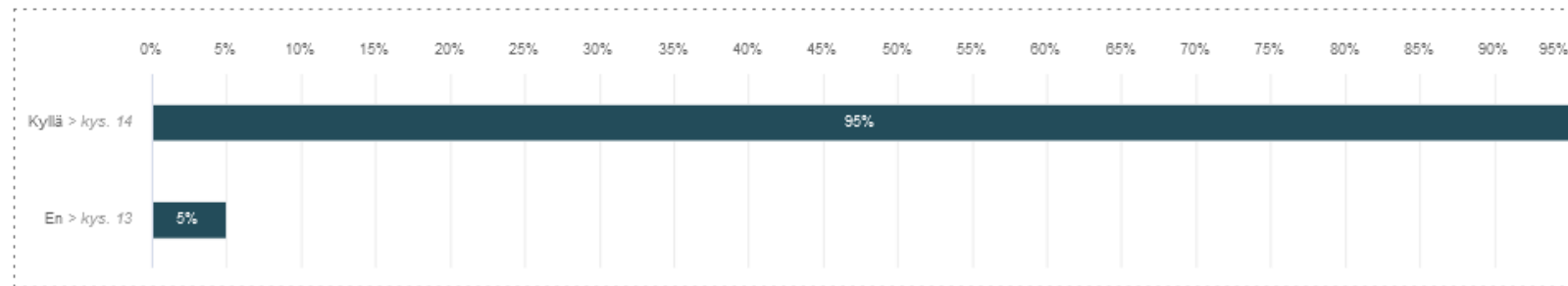
(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät

– loppukyselyn tuloksia

12. Koitko sähköpotkulaudalla / Mankelilla kulkemisen turvalliseksi?

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Kyllä > kys. 14	20	95,2%
En > kys. 13	1	4,8%

13. Mikä erityisesti aiheutti huolta turvallisuudesta ja miten turvallisuutta voisi lisätä?

Vastaajien määrä: 1

Vastauksia yhteensä 1, joista 1 näkyvillä. [Näytä kaikki](#) tai lue kaikki avoimet vastaukset [Word](#) tai [PDF](#) -dokumentissa

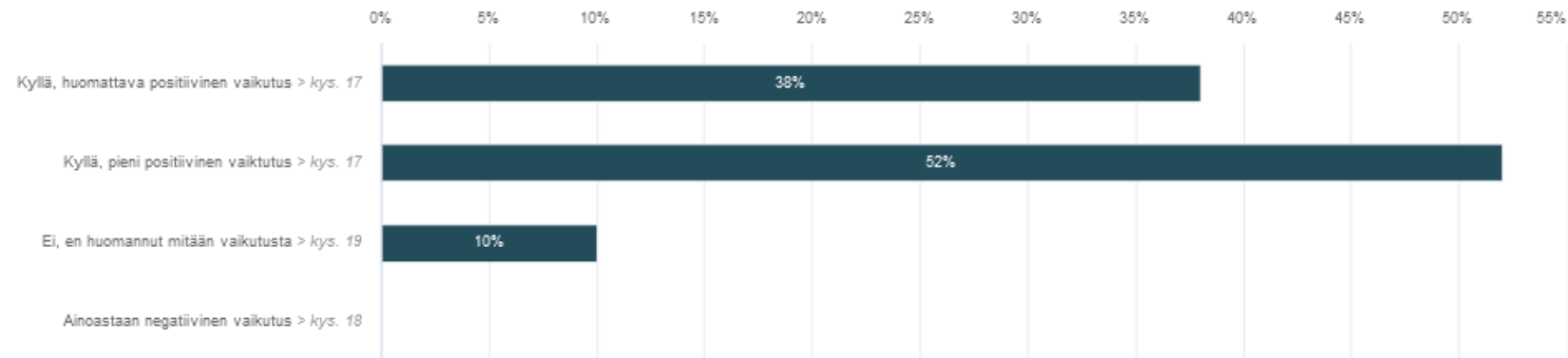
Vastaukset
Jarrut ja jarrujen toimivuus.

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät – loppukyselyn tuloksia

16. Oliko sähköpotkulaudan / Mankelin käytöllä mielestäsi vaikutusta työssäjaksamiseesi tai vireyteesi?

Vastaajien määrä: 21

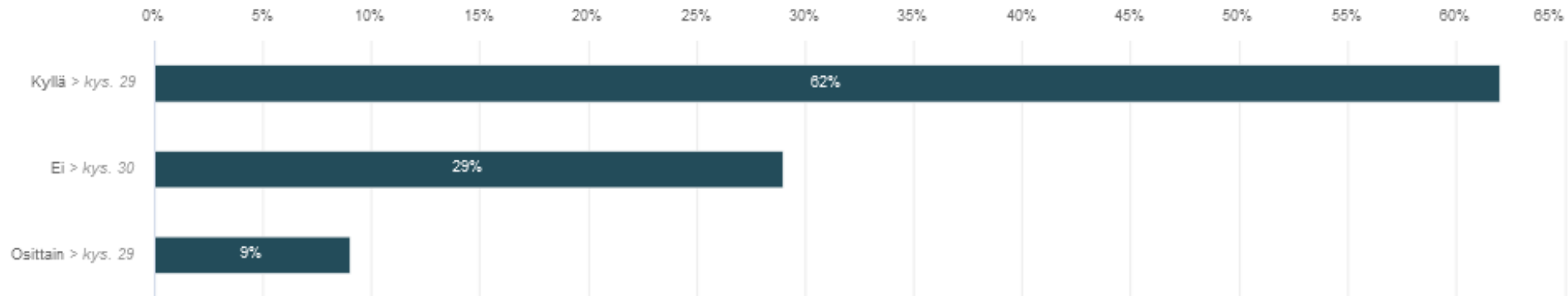
	n	Prosentti
Kyllä, huomattava positiivinen vaikutus > kys. 17	8	38,1%
Kyllä, pieni positiivinen vaikutus > kys. 17	11	52,4%
Ei, en huomannut mitään vaikutusta > kys. 19	2	9,5%
Ainoastaan negatiivinen vaikutus > kys. 18	0	0,0%

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät – loppukyselyn tuloksia

28. Onko sähköpotkulauta-/Mankelikokeilulla ollut vaikutuksia yleisemmin toimintaasi tai ajattelutapaasi? Esimerkiksi vapaa-ajalla tekemiisi matkoihin.

Vastaajien määrä: 21

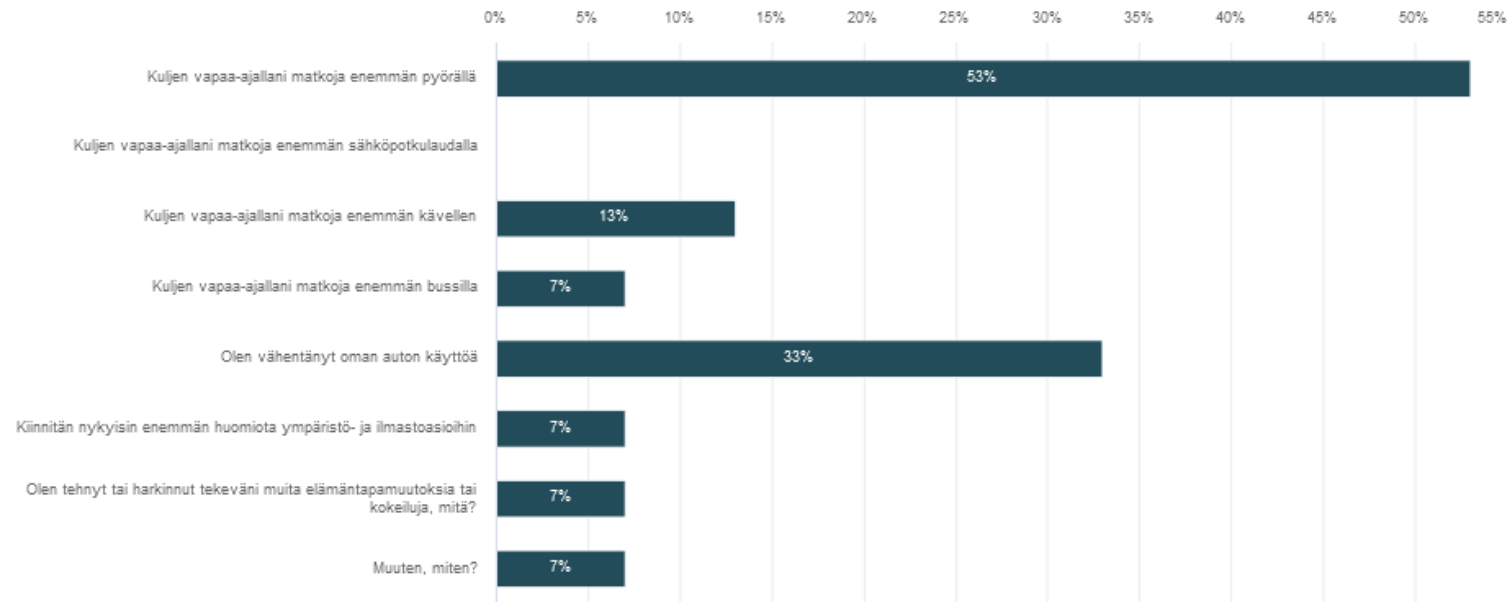
	n	Prosentti
Kyllä > kys. 29	13	61,9%
Ei > kys. 30	6	28,6%
Osittain > kys. 29	2	9,5%

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät – loppukyselyn tuloksia

29. Miten sähköpotkulauta-/Mankelikokeilu on vaikuttanut toimintaasi tai ajattelutapaasi?

Vastaajien määrä: 15, valittujen vastausten lukumäärä: 19

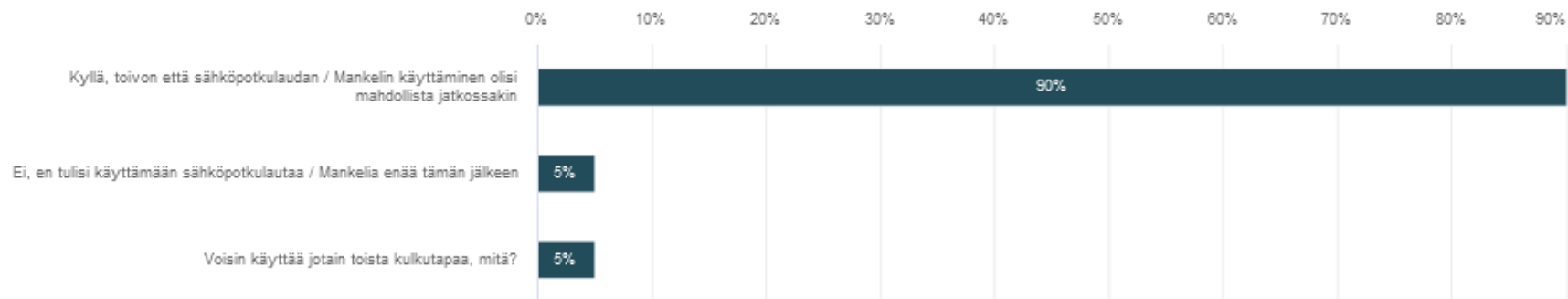

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

Mankeli kaupunkipyörät – loppukyselyn tuloksia

30. Haluaisitko jatkaa sähköpotkulaudan / Mankelin käyttöä työpäivän aikana tai kokeilla muuta kulkutapaa myös tämän kokeilun jälkeen?

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Kyllä, toivon että sähköpotkulaudan / Mankelin käyttäminen olisi mahdollista jatkossakin	19	90,5%
Ei, en tulisi käyttämään sähköpotkulautta / Mankelia enää tämän jälkeen	1	4,7%
Voisin käyttää jotain toista kulkutapaa, mitä?	1	4,8%

(Tulokset on suodatettu siten, että niissä näkyvät vain kaupunkipyörien käyttäjien vastaukset)

4. Kotihoidon yhteiskäyttöiset leasing sähköpyörät – alun odotuksia

Kokeilu oli kohdennettu yhteensä viiteen kotihoidon yksikköön – Lahdessa (2), Iitissä, Asikkalassa ja Padasjoella.

Alun odotuksia (esihenkilöt vastasivat kyselyyn):

- Positiiviset vaikutukset hyvinvointiin ja jaksamiseen (3)
- Terveystyö (2)
- Matkoihin kuluvan ajan säästö (1)
- Positiiviset ympäristövaikutukset (1)

Kotihoidon yhteiskäyttöiset leasing sähköpyörät - tuloksia

Sekä alku- että loppukyselyyn saatiin molempiin 3 vastausta. Vastaajat olivat yksiköiden esihenkilöitä.

Käytönaikaiseen kyselyyn, joka oli suunnattu leasing sähköpyörien käyttäjille tuli vain yksittäisiä vastauksia, joten niiden tuloksista ei voi vetää mitään johtopäätöksiä.

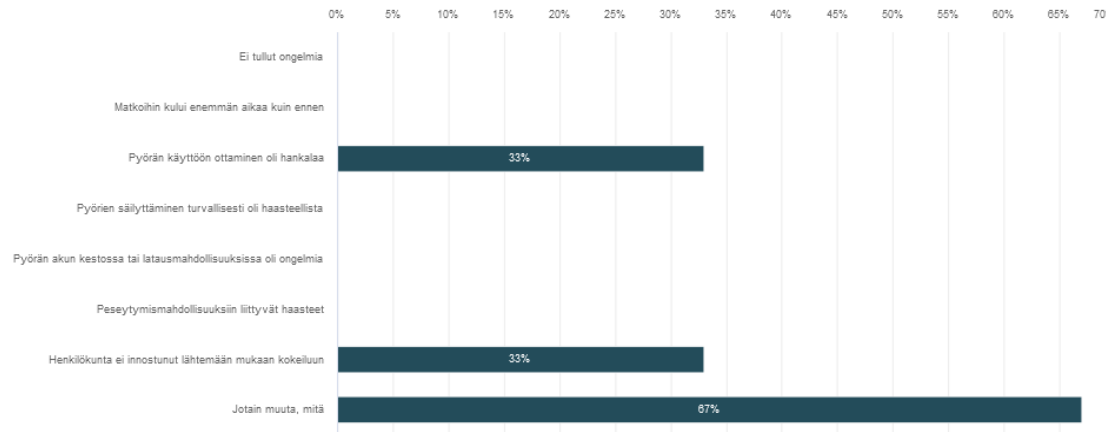
Tuloksia kokeilukaudesta on vaikeaa vertailla muiden kokeiluryhmien tuloksiin, sillä tämän ryhmän kyselyt ja toiminta poikkesivat suuresti muista ryhmistä. Positiivisena tuloksena kokeilukaudesta voidaan kuitenkin mainita, että

Leasing sähköpyörien käyttöä jatkettiin yhdessä kotihoidon yksikössä suoraan kokeilukauden jälkeen ja kahdessa yksikössä niiden käyttöä tullaan jatkamaan keväällä lumien sulettua.

Kotihoidon leasing sähköpyörät - haasteita

5. Tuliko kokeilussa eteen haasteita tai ongelmia, jotka vaikeuttivat pyörien käyttöä tai jopa estivät sen kokonaan? Millaisia?
Voit valita useamman vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 3, valittujen vastausten lukumäärä: 4

	n	Prosentti
Ei tullut ongelmia	0	0,0%
Matkoihin kului enemmän aikaa kuin ennen	0	0,0%
Pyörän käyttöön ottaminen oli hankalaa	1	33,3%
Pyörien säilyttäminen turvallisesti oli haasteellista	0	0,0%
Pyörän akun kestossa tai latausmahdollisuuksissa oli ongelmia	0	0,0%
Peseytymismahdollisuuksiin liittyvät haasteet	0	0,0%
Henkilökunta ei innostunut lähtemään mukaan kokeiluun	1	33,3%
Jotain muuta, mitä	2	66,7%

Jotain muuta, mitä

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Jotain muuta, mitä	optimointi ei laske matkaa oikein, vaan siihen pitää varata sama aika kun kävelevälle
Jotain muuta, mitä	muutama pelkäsi ajaa pyörällä ja olikin jo kaatunut

Kotihoidon leasing sähköpyörät – kehitettävää

6. Mitä kehittäisit tai muuttaisit, jotta pyörien käyttö onnistuisi vielä paremmin?

Vastaajien määrä: 3

Vie kaikki tekstivastaukset [Word](#) tai [PDF](#) muotoon

	Vastaukset
Y	en mitään, pyörän käyttöönotto vaatii aikaa ja totuttelua
Y	Pyörät ovat olleet käytössä sellaisilla, joilla ei ole omaa autoa tai ajokorttia.
Y	Muutama työntekijä innostui hyvin ja myös käyttikin pyörää. Osalle asia tuntui olevan "vieras" Toivonkin ensi kesänä käyttöön oton olevan jo tutumpaa

Tyytyväisyys saatuun tukeen ja kannustukseen

Kaikki vastaajaryhmät olivat pääosin tyytyväisiä työnantajalta saamaansa tukeen ja kannustukseen.

"Sain tarpeeksi kannustusta ja tukea, en olisi kaivannut lisää"

- Työsuhdematkalippu 85%
- Työsuhdepolkupyörät 53,8% (näissä vastauksissa näkyy aloituksen hitauteen ja epätietoisuuteen liittyvät asiat)
- Sähköpotkulaudat 83%
- Kaupunkipyörät 86%

Kokeiluihin osallistujat kävivät keskustelua muiden työkavereiden kanssa ja kertoivat heille kokemuksiaan pääasiassa käytävä- ja kahvipöytäkeskusteluissa.

Ruusuja kokeilukaudelle

Ruusuja kokeilukaudelle annettiin paljon kaikissa kokeiluryhmissä, tässä niistä lopuksi vielä yksi jokaisesta ryhmästä:

*"Kaiken kaikkiaan positiivinen asia. Työnantaja voisi jatkossakin tukea **työsuhdematkalipun** käyttöä."*

*"Ehdottomasti kannattava kokeilu ja mahdollisuus saada **työsuhdepyörä** pitäisi laajentaa kaikille työntekijöille. Todella paljon oli kiinnostuneita työkavereita, jotka myös haluaisivat tällaista etua hyödyntää. Pelkkää hyvää sanottavaa."*

*"Kokeilu oli kokonaisuudessaan erittäin positiivinen kokemus ja toivon, että **sähköpotkulaudoista** voisi tulla pysyvä liikkumismuoto työpäivän sisäisten matkojen taistamiseen."*

*"Tästä kokeilusta on kyllä pelkästään ruusuja ja positiivista palautetta annettavana. Kaikkinensa hyvä tempaus joka työvireyden lisäämisen lisäksi pienensi hiilijalanjälkeä ja säästi bensakustannuksia. Toivon sydämestäni että sama kokeilu jatkuisi ensi vuonna ja mikäli niin ei kävisi todennäköisesti ostaisin käyttöoikeuden **mankelille** omasta pussista."*

Yhteenveto kokeilukaudesta

Kaiken kaikkiaan PPBP-hankkeen tulokset olivat positiivisia ja ennen kaikkea esimerkillisiä, mikä toivottavasti kannustaa työntajia edistämään kestävämpien kulkutapojen käyttöönottoa työmatkaliikkumisessa ja työpäivän aikaisissa matkoissa.

Mitä tapahtuu hankkeen jälkeen Päijät-Sotessa:

- Työsuhdepolkupyöräetu on otettu Päijät-Sotessa käyttöön
- Yksiköt voivat itse valita kaupunkipyörät ja/tai sähköpotkulaudat vaihtoehdoksi työpäivän aikaisiin kulkemisiin
- Kotihoidon yksiköistä yksi jatkoi leasing sähköpyörän käyttöä suoraan kokeilukauden päätteeksi ja kaksi on ilmoittanut jatkavansa kesäkaudella 2023

Hankkeesta opittua:

Aikataulutus ja aloitukseen liittyvät tehtävät – kilpailutus, yhteistyösopimukset ym. asiat vievät huomattavan paljon aikaa, näihin on hyvä varautua etukäteen ja laskea niille riittävästi työpanosta

Informaatio, työnantajan tuki, yhteistyökumppaneiden ohjeet – vaikka työnantaja ohjeistaisi työntekijöitään hyvin, eivät ohjeet välttämättä lopulta täsmää yhteistyökumppaneiden antamien ohjeiden kanssa saumattomasti yhteen, tämä on hyvä tiedostaa ja käydä ohjeistus läpi yhdessä, erityisesti sopimusten ym. tärkeiden asiakirjojen osalta

Toiminnan selkeys ja jatkuvuus – erityisesti toiminnan jatkuvuus on hyvä olla mietittynä valmiiksi jo ennen aloitusta ja se kannattaa viestiä selkeästi kaikille osallistujille

Miten hankkeen oppeja hyödynnetään jatkossa?

Systemic change towards sustainable commuting in the City of Lahti – Net Zero Cities, Horizon 2020

hankehakemus on jätetty rahoittajalle marraskuussa 2022. Hankkeessa on tavoitteena skaalata PPBP:stä saatuja kokemuksia suuremmalle kohderyhmälle ja tukea laajemmin kestävästä työmatkaliikkumisen edistämistä Lahdessa.

Lahden kaupunki on hankkeessa päähakijana, yhteistyössä Päijät-Sote, LUT-yliopisto ja LAB-ammattikorkeakoulu

Hankkeen aikana julkaistuja blogikirjoituksia

[Kestävän työmatkaliikkumisen pilotointi käynnistyi](#)

[Ota luonto avuksi työstä palautumiseen](#)

[Kestävän liikkumisen edistämiseen tarvitaan eri toimijoiden yhteistyötä](#)

[Työmatkan ei tarvitse olla pelkkä pakollinen paha](#)

Työryhmä

Päijät-Sote toimi hankkeen päätoteuttajana.

Hankevalmistelusta ja hankkeen toteutuksesta vastasivat
pääasiassa Riitta-Maija Hämäläinen, Siru Heromaa-Karjalainen ja
Minna Aho

Hankkeen kyselyjen laatimiseen, tulosten keräämiseen ja niiden
analysointiin sekä tämän raportin laatimiseen ovat osallistuneet
LAB-ammattikorkeakoulusta Marjut Villanen, Marianne Kämi,
Mari Karhinen ja Taru Metsä

Lisätietoja:

Päijät-Sote

Riitta-Maija Hämäläinen

riitta-maija.hamalainen@paijatha.fi

Minna Aho

minna.aho@paijatha.fi

LAB-ammattikorkeakoulu

Marjut Villanen

marjut.villanen@lab.fi

Susanna Vanhamäki

susanna.vanhamaki@lab.fi